

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Nysie

Instytut Pielęgniarstwa

Opis modułu kształcenia

Nazwa modułu (przedmiotu)		Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne			Kod przedmiotu		IP.1./OS-CHWiPI			
Kierunek studiów		Pielęgniarstwo								
Profil kształcenia		praktyczny								
Poziom studiów		Studia pierwszego stopnia								
Forma studiów		stacjonarny								
Semestr studiów		III								
					Zajęcia z zakresu nauk podstawowych		Nie			
Tryb zaliczenia przedmiotu		Zaliczenie na ocenę		Liczba punktów ECTS				Sposób ustalania oceny z przedmiotu		
Formy zajęć i inne		Liczba godzin zajęć w semestrze		Zajęcia teoretyczne	2	Zajęcia praktyczne	2		Praktyka zawodowa	-
		Całkowita	Pracy studenta	Zajęcia kontaktowe	Sposoby weryfikacji efektów kształcenia w ramach form zajęć				Waga w %	
Wykład		25	10	15	Zaliczenie - sprawdzian pisemny				50%	
Seminarium		20	10	10	Zaliczenie - sprawdzian pisemny				20%	
Zajęcia praktyczne		40	-	40	Zaliczenie - sprawdzian praktyczny w warunkach rzeczywistych				30%	
Razem:		85	20	65					Razem	100%
Wymagania wstępne		Wiedza i umiejętności z zakresu nauk podstawowych i społecznych oraz z podstaw pielęgniarstwa i badań fizykalnych.								
Kategoria efektów	Lp.	Efekty kształcenia dla modułu (przedmiotu)			Sposoby weryfikacji efektu kształcenia	Efekty kierunkowe		Uwagi		
Wiedza	1.	Wymienia objawy zagrożenia życia u pacjentów leczonych w oddziale internistycznym.			Sprawdzian pisemny	D.W1.				
	2.	Charakteryzuje czynniki ryzyka i zagrożeń zdrowotnych pacjentów zakwalifikowanych do leczenia w oddziale internistycznym.			Sprawdzian pisemny	D.W2.				
	3.	Omawia etiologię, patogenezę, obraz kliniczny, metody diagnostyczne, terapię, rokowanie i pielęgnowanie pacjentów z wybranymi chorobami: -nerek i dróg moczowych, w tym: kłębuszkowym zapaleniem nerek, zakażeniem dróg moczowych, ostrą i przewlekłą niewydolnością nerek, nowotworami nerek, kamicą nerkową, - układu pokarmowego, w tym: chorobach przełyku, chorobie wrzodowej żołądka i dwunastnicy, chorobie Crohna, guzków krwawniczych polipów jelita grubego, wrzodziejącego zapalenia jelita grubego, chorobach trzustki i chorobach wątroby i dróg żółciowych.			Sprawdzian pisemny	D.W3.				
	4.	Zna zasady oceny stanu chorego w zależności od wieku.			Sprawdzian pisemny	D.W4.				
	5.	Zna zasady diagnozowania w pielęgniarstwie internistycznym.				D.W5.				
	6.	Zna zasady planowania opieki nad chorymi w oddziale internistycznym.			Sprawdzian pisemny	D.W6.				
	7.	Zna zasady przygotowania, opieki w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych wykonywanych u pacjentów w oddziale internistycznym.			Sprawdzian pisemny	D.W7.				
	8.	Charakteryzuje grupy leków i ich działanie na układy i narządy chorego w różnych schorzeniach, w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania.			Sprawdzian pisemny	D.W8.				
	9.	Charakteryzuje techniki i procedury pielęgniarstwie stosowane w opiece nad chorym w oddziale internistycznym.			Sprawdzian pisemny	D.W9.				
	10.	Zna zasady przygotowania chorego do samoopieki w zależności od jego stanu zdrowia.			Sprawdzian pisemny	D.W10.				
	11.	Różnicuje reakcje chorego na chorobę i hospitalizację w oddziale internistycznym.			Sprawdzian pisemny	D.W11.				
	12.	Zna rolę pielęgniarki przy przyjęciu chorego do oddziału internistycznego.			Sprawdzian pisemny	D.W12.				
	13.	Zna swoiste zasady organizacji opieki internistycznej.			Sprawdzian pisemny	D.W14.				
	14.	Zna następstwa długotrwałego unieruchomienia pacjenta leczonego w oddziale internistycznym.++			Sprawdzian pisemny	D.W25.				

	15.	Zna zasady żywienia chorych w poszczególnych schorzeniach internistycznych z uwzględnieniem leczenia dietetycznego.	Sprawdzian pisemny	D.W30.	
	16.	Zna patofizjologię, objawy kliniczne i powikłania chorób nowotworowych.	Sprawdzian pisemny	D.W50.	
	17.	Zna procedurę postępowania z ciałem pacjenta zmarłego.	Sprawdzian pisemny	D.W51.	
	18.	Zna rodzaje badań diagnostycznych i posiada wiedzę w zakresie ich zlecenia.	Sprawdzian pisemny	D.W52.	
		D. Nauki w zakresie opieki specjalistycznej: – – po pkt D.W51 dodaje się pkt D.W52 w brzmieniu: „D.W52. zna rodzaje badań diagnostycznych i posiada wiedzę w zakresie ich zlecenia.”, – – po pkt D.U33 dodaje się pkt D.U34 i D.U35 w brzmieniu:			
Umiejętności	1.	Gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarstwa, ustala cele i plan opieki nad pacjentem leczonym w oddziale internistycznym.	Praca pisemna (plan pielęgnowania)	D.U1.	
	2.	Rozpoznaje uwarunkowania zachowania zdrowia odbiorców opieki w oddziale internistycznym.	Obserwacja ciągła	D.U2.	
	3.	Prowadzi poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia, dotyczące chorób i uzależnień w oddziale internistycznym.	Obserwacja ciągła	D.U3.	
	4.	Motywuje chorego i jego opiekunów do wejścia do grup wsparcia społecznego.	Obserwacja ciągła	D.U4.	
	5.	Prowadzi profilaktykę powikłań w przebiegu chorób prowadzących do stanu zagrożenia życia.	Obserwacja ciągła	D.U5.	
	6.	Organizuje izolację chorych zakaźnie w oddziale internistycznym.	Obserwacja ciągła	D.U6.	
	7.	Diagnostuje stopień ryzyka rozwoju odleżyn i dokonuje ich klasyfikacji.	Sprawdzian praktyczny	D.U8.	
	8.	Pobiera materiał do badań diagnostycznych u chorych leczonych w oddziale internistycznym.	Sprawdzian praktyczny	D.U9.	
	9.	Ocenia stan ogólny pacjenta w kierunku powikłań po specjalistycznych badaniach diagnostycznych w oddziale internistycznym.	Sprawdzian praktyczny	D.U10.	
	10.	Doraźnie podaje tlen, kontroluje stężenie glukozy we krwi oraz modyfikuje dawkę stałą insuliny szybko i krótko działającej.	Sprawdzian praktyczny	D.U11.	
	11.	Przygotowuje chorego do badań diagnostycznych pod względem fizycznym i psychicznym.	Sprawdzian praktyczny	D.U12.	
	12.	Dokumentuje sytuację zdrowotną pacjenta w oddziale internistycznym, jej dynamikę zmian i realizowaną opiekę pielęgniarstwa.	Sprawdzian praktyczny	D.U13.	
	13.	Rozpoznaje stany nagłego zagrożenia zdrowia i życia u pacjentów leczonych w oddziale internistycznym.	Obserwacja ciągła	D.U16.	
	14.	Instruuje pacjenta i jego opiekuna w zakresie użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego oraz środków pomocniczych.	Sprawdzian praktyczny	D.U18.	
	15.	Prowadzi żywienie enteralne i parenteralne u chorych leczonych w oddziale neurologicznym z wykorzystaniem różnych technik, pielęgnuje pacjenta z założoną sondą do żołądka lub wytworzoną przetoką odżywcza leczonego w oddziale internistycznym.	Sprawdzian praktyczny	D.U19.	
	16.	Rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego u chorych hospitalizowanych w oddziale internistycznym.	Sprawdzian praktyczny	D.U20.	
	17.	Prowadzi rozmowę terapeutyczną oraz stosuje techniki kontaktu pozawerbalnego w przypadku chorych leczonych w oddziale internistycznym.	Obserwacja ciągła	D.U22.	
	18.	Doraźnie tamuje krwawienia i krwotoki.	Sprawdzian praktyczny	D.U23.	
	19.	Prowadzi rehabilitację przyłożkową i usprawnianie ruchowe pacjenta oraz aktywizację z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej.	Obserwacja ciągła Sprawdzian praktyczny	D.U24.	
	20.	Prowadzi, dokumentuje i ocenia bilans płynów	Obserwacja ciągła	D.U25.	

		u pacjenta w oddziale internistycznym.	Sprawdzian praktyczny		
	21.	Przekazuje informacje o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego oddziału internistycznego.	Obserwacja ciągła	D.U26.	
	22.	Asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych i leczniczych.	Obserwacja ciągła	D.U27.	
	23.	Prowadzi dokumentację opieki nad chorym leczonym w oddziale internistycznym: kartę obserwacji, zabiegów pielęgniarskich i raportów, kartę rejestru zakażeń szpitalnych, profilaktyki i leczenia odleżyn oraz kartę informacyjną z zaleceniami w zakresie samoopieki.	Obserwacja ciągła	D.U28.	
	24.	Ocenia poziom bólu, reakcję chorego na ból i nasilenie bólu oraz stosuje postępowanie przeciwbólowe u pacjentów leczonych w oddziale internistycznym.	Obserwacja ciągła	D.U29.	
	25.	Tworzy pacjentowi warunki do godnego umierania.	Obserwacja ciągła	D.U30.	
	26.	Dostosowuje interwencje pielęgniarskie do rodzaju problemów pielęgnacyjnych rozpoznanych u pacjentów leczonych w oddziale internistycznym.	Obserwacja ciągła Praca pisemna (plan pielęgnowania)	D.U32.	
	27.	Przygotowuje i podaje leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza pacjentom leczonym w oddziale internistycznym.	Obserwacja ciągła Sprawdzian praktyczny	D.U33.	
	28	Potrafi rozpoznawać wskazania do wykonania określonych badań diagnostycznych i posiada umiejętności umożliwiające wystawianie skierowań na określone badania diagnostyczne;		D.U34.	
Kompetencje społeczne	1.	Szanuje godność i autonomię pacjentów powierzonych opiece w oddziale internistycznym.	Obserwacja ciągła	D.K1.	
	2.	Systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu.	Obserwacja ciągła	D.K2.	
	3.	Przestrzega wartości, powinności i sprawności moralnych w opiece nad pacjentami leczonymi w oddziale internistycznym.	Obserwacja ciągła	D.K3.	
	4.	Wykazuje odpowiedzialność moralną za człowieka i wykonywanie zadań zawodowych.	Obserwacja ciągła	D.K4.	
	5.	Przestrzega praw pacjenta.	Obserwacja ciągła	D.K5.	
	6.	Rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe.	Obserwacja ciągła	D.K6.	
	7.	Przestrzega tajemnicy zawodowej.	Obserwacja ciągła	D.K7.	
	8.	Współdziała w ramach zespołu interdyscyplinarnego w rozwiązywaniu dylematów etycznych z zachowaniem zasad kodeksu etyki zawodowej.	Obserwacja ciągła	D.K8.	
	9.	Jest otwarty na rozwój podmiotowości własnej i pacjenta.	Obserwacja ciągła	D.K9.	
	10.	Przejawia empatię w relacji z pacjentem i jego rodziną oraz współpracownikami.	Obserwacja ciągła	D.K10.	

Prowadzący

Forma zajęć	Prowadzący zajęcia (tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko)
Wykład	Dr hab. n. med. Ewa Maria Ziółko Mgr Barbara Białkowska
Seminarium	Dr hab. n. med. Ewa Maria Ziółko
Zajęcia praktyczne	Mgr Barbara Białkowska

Treści kształcenia

Wykład		Metody dydaktyczne	Wykład z wykorzystaniem technik multimedialnych, dyskusja.	
Lp.	Tematyka zajęć	Tematyczne efekty kształcenia W wyniku kształcenia student:		Liczba godzin
1.	Gastroenterologia: - choroby przełyku - choroby żołądka - choroby jelit - choroby trzustki - choroby wątroby i dróg żółciowych.	- definiuje pojęcie- gastroenterologia, - wymienia najczęściej występujące schorzenia przełyku, żołądka, jelit trzustki, wątroby i dróg żółciowych, - przedstawia i charakteryzuje podstawowe i dodatkowe badania stosowane w diagnostyce schorzeń przewodu pokarmowego, trzustki, wątroby i dróg żółciowych, - omawia wskazania do diagnostyki endoskopowej przewodu pokarmowego, -omawia przyczyny, objawy, przebieg oraz przedstawia zasady postępowania terapeutycznego w schorzeniach przewodu pokarmowego i wielkich gruczołów trawiennych: wątroby i trzustki.		4
2.	Choroby nerek i dróg moczowych: -kłębuszkowe zapalenie nerek - zakażenia dróg moczowych - ostra niewydolność nerek -przewlekła niewydolność nerek - nowotwory nerek - kamica nerkowa.	- przedstawia etiopatogenezę schorzeń układu moczowego, - wymienia problemy lecznicze u pacjentów ze schorzeniami nerek i dróg moczowych, - omawia badania diagnostyczne stosowane w diagnostyce schorzeń nerek i dróg moczowych, - wymienia okresy przebiegu ostrej przewlekłej niewydolności nerek. - omawia wskazania i metody leczenia nerkozastępczego, - definiuje pojęcia: dializa otrzewnowa, hemodializa, - przedstawia zasady postępowania leczniczego w napadzie kolki nerkowej.		6
3.	Pielęgnacja chorego w schorzeniach układu pokarmowego: chorobie wrzodowej żołądka i dwunastnicy, chorobie Crohna, guzków krwawniczych polipów jelita grubego, wrzodziejącego zapalenia jelita grubego.	- przedstawia objawy dysfunkcji i problemy leczniczo - pielęgnacyjne w schorzeniach układu pokarmowego, - posiada wiedzę dotyczącą planowania opieki pielęgniarskiej nad chorym z schorzeniami układu pokarmowego: chorobie wrzodowej żołądka i dwunastnicy, chorobie Crohna, guzków krwawniczych polipów jelita grubego, wrzodziejącego zapalenia jelita grubego.		1
4.	Pielęgnacja pacjentów ze schorzeniami wielkich gruczołów trawiennych: wątroby i trzustki.	- charakteryzuje problemy pielęgnacyjne -lecznicze występujące u pacjentów z wirusowym zapaleniem wątroby (WZW), marskością wątroby, zapaleniem trzustki i nowotworami wątroby i trzustki, - przedstawia plan pielęgnacji chorego w /w jednostkach chorobowych w zależności od stadium choroby.		1
5.	Pielęgnowanie w schorzeniach układu moczowego: zapaleniu pęcherza moczowego, kłębuszkowego zapalenia nerek, kamicy nerek, ostrej niewydolności nerek ,(ONN), i przewlekłej niewydolności nerek (PNN).	- charakteryzuje objawy i problemy leczniczo - pielęgnacyjne występujące u pacjentów w schorzeniach układu moczowego, - omawia plan pielęgnacji i podaje zróżnicowanie opieki w zależności od rodzaju i etapu niewydolności nerek, - przedstawi elementy procesu pielęgnowania chorego rozpoczynającego dializoterapię.		3
Razem liczba godzin:				15

Seminarium		Metody dydaktyczne	Praca pisemna w formie: referatu, wypracowania, eseju, prezentacja multimedialna	
Lp.	Tematyka zajęć	Tematyczne efekty kształcenia		

1.	Badania przedmiotowe i podmiotowe prowadzone u pacjentów w oddziale internistycznym. Badania diagnostyczne (podstawowe, specjalistyczne inwazyjne i nieinwazyjne). Udział pielęgniarki w diagnostyce schorzeń internistycznych.	Posługuje się terminologią medyczną stosowaną w diagnostyce i określaniu symptomów choroby. Zna metody, podstawowe zasady i prawidłowość przeprowadzania badań u chorych. Potrafi przygotować chorego do badań i zabiegów diagnostycznych oraz prowadzić działania opiekuńcze w trakcie i po wykonanych badaniach zgodnie z procedurą badania. Posiada wiedzę dotyczącą wstępnej interpretacji uzyskanych wyników badań. Zakłada i prowadzi dokumentację medyczną.	
2.	Pielęgnacja chorego w schorzeniach układu krążenia.	Ocenia stan wydolności układu krążenia (wykonuje opukiwanie granic serca, dokonuje osłuchania serca, bada tętno, mierzy ciśnienie tętnicze krwi). Posiada wiedzę dotyczącą wstępnej interpretacji wyników badań laboratoryjnych, zapisu EKG oraz badań enzymatycznych krwi. Wykonuje elektrokardiogram (EKG) i dokonuje wstępnej analizy jego zapisu. Omawia opiekę nad pacjentem z ostrym zespołem wieńcowym (OZW), niewydolnością krążenia i kryzą nadciśnieniową. Przedstawia rolę pielęgniarki w profilaktyce, leczeniu zapalnych schorzeń serca i naczyń krwionośnych. Charakteryzuje udział pielęgniarki w rehabilitacji chorych ze schorzeniami układu krążenia.	
3.	Pielęgnacja chorego w schorzeniach układu oddechowego.	Ocenia wydolność układu oddechowego (osłuchuje płuca, wykonuje opukiwanie klatki piersiowej). Zna badania stosowane w diagnostyce schorzeń układu oddechowego. Omawia przyczyny, objawy i rokowanie oraz zasady postępowania diagnostyczno- leczniczego w schorzeniach układu oddechowego. Potrafi monitorować stan pacjenta, stopień nasilenia objawów choroby (rejestruje czynniki nasilające i zmniejszające dolegliwości chorobowe, ocenia parametry życiowe). Potrafi przygotować chorego do wypisu – udziela wskazówek dotyczących postępowania w chorobie w warunkach domowych.	
4.	Pielęgnacja chorego w schorzeniach układu pokarmowego.	Omawia podstawowe i dodatkowe badania stosowane w diagnostyce schorzeń przewodu pokarmowego, trzustki, wątroby i dróg żółciowych. Zna objawy dysfunkcji i problemy leczniczo - pielęgnacyjne w schorzeniach układu pokarmowego. Posiada wiedzę dotyczącą oceny stanu ogólnego pacjenta, rozpoznania problemów pielęgnacyjnych oraz zaplanowania opieki pielęgniarskiej nad chorym w poszczególnych chorobach układu pokarmowego. Potrafi prowadzić działania edukacyjne wśród pacjentów i ich rodzin w zakresie samopielęgnacji i profilaktyki.	
5.	Pielęgnacja chorego w schorzeniach układu moczowego.	Zna badania diagnostyczne stosowane w diagnostyce schorzeń nerek i dróg moczowych. Określa objawy i problemy leczniczo - pielęgnacyjne występujące u pacjentów w schorzeniach układu moczowego. Omawia plan pielęgnacji i podaje różnicowanie opieki w zależności od jednostki chorobowej. Przedstawia elementy procesu pielęgnowania chorego rozpoczynającego dializoterapię. Potrafi monitorować stan pacjenta, stopień nasilenia objawów choroby (rejestruje czynniki nasilające i zmniejszające dolegliwości chorobowe, ocenia parametry życiowe). Prowadzi dobową zbiórkę moczu, bilans wodny, dokumentuje podjęte działania oraz dokonuje interpretacji uzyskanych wyników. Udziela porad choremu i jego rodzinie w zakresie profilaktyki schorzeń układu moczowego.	
Razem liczba godzin:			10

Zajęcia praktyczne		Metody dydaktyczne	Pokaz, instruktaż wstępny, bieżący i końcowy	
Lp.	Tematyka zajęć	Tematyczne efekty kształcenia W wyniku kształcenia student:		Liczba godzin
1.	Rola pielęgniarki w diagnostyce schorzeń układu pokarmowego.	<ul style="list-style-type: none"> - posługuje się terminologią medyczną stosowaną w diagnostyce i określaniu symptomów choroby, - potrafi przygotować zestaw i pacjenta w celu pobrania materiału do badania: kału na krew utajoną, kału na obecność pasożytów, treści żołądkowej, - wykonuje zgłębnikowanie żołądka przez nos lub usta zgodnie z zasadami w celu diagnostycznym i leczniczym, - przygotowuje pacjenta do badań endoskopowych, asystuje w czasie ich trwania oraz pielęgnuje pacjenta po badaniach. - dokumentuje wykonane czynności w zakresie pobierania materiału do w/w badań. 		8
2.	Problemy pielęgnacyjne i ich	- dokonuje oceny stanu ogólnego pacjenta w schorzeniach układu		8

	rozwiązywanie w schorzeniach układu pokarmowego.	<p>pokarmowego (chorobie wrzodowej żołądka i dwunastnicy, chorobie Crohna, guzków krwawniczych polipów jelita grubego, wrzodziejącego zapalenia jelita grubego),</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje problemy pielęgnacyjne oraz planuje pielęgnację dla pacjentów z w/w jednostkami chorobowymi, - podejmuje prawidłowe działania lecznicze wynikające z diagnozy lekarskiej i pielęgniarskiej w zakresie: łagodzenia bólów, poprawy trawienia, leczenia farmakologicznego, leczenia dietetycznego - prowadzi działania edukacyjne wśród pacjentów i ich rodzin w zakresie samopielęgnacji i profilaktyki, - dokumentuje swe działania w zakresie wykonanych zabiegów oraz poczynionych obserwacji, - wykazuje postawę empatii i wrażliwości na potrzeby pacjentów w oddziale internistycznym. 	
3.	Pielęgnowanie pacjentów ze schorzeniami wątroby, dróg żółciowych i pęcherzyka żółciowego.	<ul style="list-style-type: none"> - prowadzi wnikliwą obserwację i dokonuje oceny stanu ogólnego pacjenta, - trafnie formułuje diagnozę pielęgniarską, - wykonuje sprawnie i zgodnie z zasadami zabiegi lecznicze wynikające z diagnozy lekarskiej i pielęgniarskiej, - zapewnia pacjentce bezpieczeństwo poprzez postępowanie zgodne z przyjętymi standardami i procedurami, - dokumentuje swe działania w zakresie wykonanych zabiegów oraz poczynionych obserwacji, - wykazuje postawę odpowiedzialności, sprawności i konsekwencji w działaniach na rzecz pacjenta. 	4
4.	Opieka pielęgniarska nad osobami z chorobami trzustki. Ostre i przewlekłe zapalenie trzustki.	<ul style="list-style-type: none"> - prowadzi wnikliwą i rzetelną obserwację pacjenta, - dokonuje trafnej i szybkiej oceny stanu ogólnego chorego, - monitoruje stopień nasilenia objawów choroby (rejstruje czynniki nasilające i zmniejszające dolegliwości chorobowe, ocenia parametry życiowe), - reaguje prawidłowo, szybko i sprawnie w stanach zagrożenia życia, - przestrzega zasad leczenia farmakologicznego i dietetycznego, - zapewnia pacjentce bezpieczeństwo poprzez postępowanie zgodne z przyjętymi standardami i procedurami, - prowadzi wśród pacjentów działania profilaktyczne, - podejmuje działania zachęcające chorego do podniesienia jakości życia z chorobą przewlekłą, - wykazuje postawę wrażliwości i empatii wobec pacjentów, - kształtuje umiejętności pracy zespołowej. 	7
5.	Udział pielęgniarki w badaniach diagnostycznych układu moczowego.	<ul style="list-style-type: none"> - potrafi scharakteryzować zależności między zmianami patologicznymi a objawami chorobowymi układu moczowego, - interpretuje wyniki badania ogólnego moczu, - przygotowuje sprzęt i pacjenta do badania ogólnego moczu, posiewu moczu, - prowadzi dobową zbiórkę moczu, bilans wodny i dokumentuje podjęte działania. 	5
6.	Elementy procesu pielęgnowania w schorzeniach układu moczowego.	<ul style="list-style-type: none"> - dokonuje oceny stanu pacjenta przez obserwację, wywiad i analizę dokumentacji medycznej, - rozpoznaje problemy pielęgnacyjne i prawidłowo formułuje diagnozę pielęgniarską, - pielęgnuje pacjenta z: kolką nerkową, stanami zapalnymi górnych i dolnych dróg moczowych, ostrą i przewlekłą niewydolnością nerek, założoną przetoką tętniczo – żylną u pacjenta dializowanego. - przestrzega zasad zapobiegania zakażeniom wewnątrz szpitalnym, - nadzoruje systematyczność stosowania diety przez pacjenta zgodnie z zaleceniami lekarskimi oraz obserwuje tolerancję leczenia dietetycznego, - przestrzega systematyczności przyjmowania leków przez pacjentów zgodnie z zaleceniami lekarskimi. - prowadzi dobową zbiórkę moczu, bilans wodny, dokumentuje podjęte działania oraz dokonuje interpretacji uzyskanych wyników. - udziela porad choremu i jego rodzinie w zakresie profilaktyki schorzeń układu moczowego. 	7
Razem liczba godzin:			40

Literatura podstawowa:

1.	Choroby wewnętrzne : podręcznik dla studentów pielęgniarstwa i położnictwa / red. Leszek Pączek, Krzysztof Mucha, Bartosz Foroniewicz; Irena Bartłomiejczyk [et al.]. - Warszawa : Wydaw. Lekarskie PZWL, cop. 2009.
2.	Zarys chorób wewnętrznych dla studentów pielęgniarstwa / red. Jadwiga Daniluk, Grażyna Jurkowska; Anna Bodzenta-Łukaszyk [et al.]. - Lublin : Czelej, 2005.
3.	Pielęgniarstwo internistyczne : podręcznik dla studiów medycznych / red. Dorota Talarska, Dorota Zozulińska-Ziółkiewicz ; Grażyna Bebel [et al.]. - Warszawa : Wydaw. Lekarskie PZWL, cop. 2009.
4.	Pielęgniarstwo internistyczne : podręcznik dla studiów medycznych / red. . Grażyna Jurkowska, Katarzyna Łagoda [et al.]. -

	Warszawa : Wydaw. Lekarskie PZWL, cop. 2011.
5.	Diagnozy i interwencje pielęgniarские : podręcznik dla studiów medycznych / red. Maria Kózka, Lucyna Płaszewska-Żywko; Grażyna Cepuch [et al.]. - Warszawa : Wydaw. Lekarskie PZWL, cop. 2008.
6.	Procedury pielęgniarские : podręcznik dla studiów medycznych / red. Maria Kózka, Lucyna Płaszewska-Żywko ; Bogusława Baran-Osak [et al.].- Warszawa : Wydaw. Lekarskie PZWL, cop. 2009.
7.	Modele opieki pielęgniarskiej nad chorym dorosłym : podręcznik dla studiów medycznych / red. nauk. Maria Kózka, Lucyna Płaszewska-Żywko ; [aut. Iwona Bodys-Cupak et al.].- Warszawa : Wydawnictwo Lekarskie PZWL, cop. 2010.
8.	Wstrzyknięcia śródskórne, podskórne, domięśniowe i dożylnе : podręcznik dla studiów medycznych / Wiesława Ciechaniewicz, Elżbieta Grochans, Ewa Łoś. - Warszawa : Wydaw. Lekarskie PZWL, cop. 2007.

Literatura uzupełniająca:

1.	Choroby wewnętrzne : podręcznik multimedialny oparty na zasadach EBM / red. Andrzej Szczeklik Choroby wewnętrzne : podręcznik multimedialny oparty na zasadach EBM. T. 1/ red. Andrzej Szczeklik; Jerzy Alkiewicz [et al.]. - Kraków : Medycyna Praktyczna, 2005.
2.	Choroby wewnętrzne : podręcznik multimedialny oparty na zasadach EBM / red. Andrzej Szczeklik Choroby wewnętrzne : podręcznik multimedialny oparty na zasadach EBM. T. 2 / red. Andrzej Szczeklik; Małgorzata Bała [et al.]. - Kraków : Medycyna Praktyczna, 2006.
3.	Diagnostyka internistyczna : podręcznik dla lekarzy i studentów / Jan Tatoń, Anna Czech. - Wyd. 3. - Warszawa : Wydaw. Lekarskie PZWL, cop. 2005.
4.	Medycyna wewnętrzna : repetytorium dla studentów medycyny i lekarzy / Gerd Herold; tł. z niem. Jan Duława; Schahin Aliani [et al.]. - Wyd. 4 zm. i unowocześ. dodr.. - Warszawa : Wydaw. Lekarskie PZWL, cop. 2008.
5.	CZASOPISMA: Pielęgniarstwo XXI wieku, Problemy Pielęgniarstwa, Medycyna Praktyczna, Magazyn Pielęgniarki i Położnej, Postępy Nauk Medycznych.

.....

Koordynator modułu (przedmiotu)
podpis

.....

Dyrektor Instytutu
pieczęć i podpis